

БҮХ НИЙТИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮҮРГИЙН САН.

ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ



ХАРИЛЦАА ХОЛБООНЫ ЗОХИЦУУЛАХ ХОРОО

**Арвайхээр хот
2008 оны 11-р сарын 20-21**

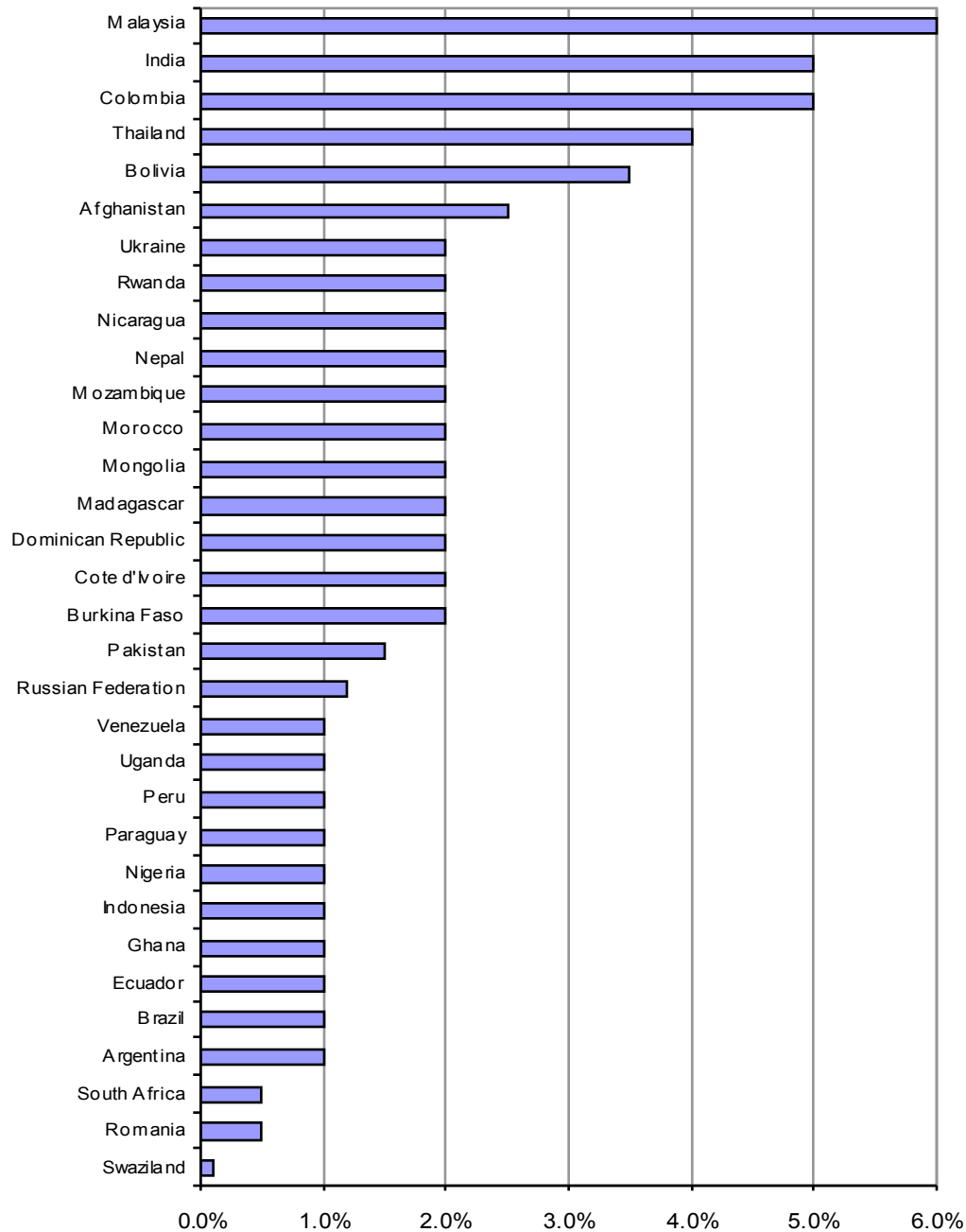
Хууль эрх зүйн орчин

| Хуулийн нэр, он | Бүх нийтийн үйлчилгээний үүрэг, хүртээмж | Бүх нийтийн Үйлчилгээний үүргийн сан |
|--|--|--------------------------------------|
| Харилцаа холбооны тухай хууль, 1996 | Заалт байхгүй | Заалт байхгүй |
| Радио долгионы тухай хууль, 1999 | Заалт байхгүй | Заалт байхгүй |
| Харилцаа холбооны тухай хууль, 2001 /Шинэчилсэн/ | Тодорхойлолт Зүйл-3, 3.1.11 | Зүйл-3.1.12 Бүлэг-3, Зүйл-11 |
| Шуудангийн тухай хууль, 2003 | Бүлэг-2, Зүйл-7, Зүйл-9 | Бүлэг-2, Зүйл-7, Зүйл-9 |
| Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль, 2006 | Бүлэг-2, Зүйл-5, Зүйл-6 | Бүлэг-3, Зүйл-22 |

Танилцуулга

- ✦ Мэдээлэл, харилцаа холбоо, шуудангийн зайлшгүй хэрэгцээт үйлчилгээг алслагдсан хөдөө орон нутагт хүргэх, энэ үйл ажиллагаанд хувийн секторын оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сан /БНҮҮС/-г байгуулах нь олон улсад өргөн хэрэглэгддэг практик юм.
- ✦ Одоогийн байдлаар манай улсад бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийг МЦХ ХК болон Монгол шуудан ХХК-д тусгай зөвшөөрлийн гэрээгээр хүлээлгэсэн байдаг. 2001 онд шинэчлэн батлагдсан “Харилцаа холбооны тухай” Монгол Улсын хуулиар анх харилцаа холбооны бүх нийтийн үүргийн санг бий болгохыг хуульчилсан юм. Гэвч энэхүү санг бүрдүүлэх эх үүсвэрийг зөвхөн хандив, зээл тусламжийн хөрөнгө гэж тогтоосноос санд хөрөнгө төвлөрч чадаагүй тул энэ механизм үр дүнгээ өгч хэрэгжээгүй билээ.
- ✦ Монгол Улсын “Засгийн газрын тусгай сангийн тухай” хуулийн хүрээнд Засгийн Газрын 2006 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн 288-р тогтоолоор батлагдсан “Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сан /БНҮҮС/-г бүрдүүлэх, зарцуулах журам”-ын дагуу санд хөрөнгө төвлөрүүлэх журам тодорхой болсон юм.

USF Operator levies



Гадаадын улс орнуудад БНҮҮСанд хөрөнгө төвлөрүүлдэг хувь хэмжээ ямар байдалтай байна вэ?

- Одоогийн байдлаар дэлхийн 57 улсад ийм төрлийн сан байдаг.
- Хүлээх үүргийн хувьд хэмжээ 1%-6% хүртэл байна.
- Гэхдээ ихэнх нь 2%-тай байна.
- Мөн олон улсад нийт орлогоос болон минутын тариф бүрээс хувь авдаг туршлага байдаг.

Дэлхийн банкнаас санхүүжүүлэн хэрэгжүүлсэн туршилтын төсөл

- Энэхүү туршилтын төсөл нь Монгол улсын нутаг дэвсгэрт харилцаа холбооны үйлчилгээг бүх нийтэд хүртээх МУЗГ-ын бодлогын хүрээнд Бүх нийтийн үүрэгт үйлчилгээний сан /БНҮҮС/-гийн хөтөлбөрийг нэвтрүүлэх ажлын эхлэл хэсэг болно. Төслийн үр дүнд хувийн хэвшлийн хөрөнгө оруулалтыг ашиглан харилцаа холбооны үйлчилгээ хүрээгүй Монгол улсын нутаг дэвсгэрт, тухайлбал: Архангай, Баянхонгор аймгийн 5 сумын төв, тэдгээрийн 27 багт нийтийн хэрэглээний телефон үйлчилгээ, Архангай аймгийн Тариат, Чулуут сумын төвд үүрэн телефон холбоо болон интернэтийн үйлчилгээг нийтэд хүргээд байна.

Уг төсөл нь:

Малчны буюу багийн холбоо, Сумын төвийн үүрэн болон утасгүй холбоо, интернэтийн үйлчилгээ гэсэн хоёр хэсгээс бүрдсэн байгаа бөгөөд төслийг хэрэгжүүлэхэд хамгийн бага татаас авахаар саналаа ирүүлсэн Мобиком, Скайтел, Инкомнет ХХК-иуд шалгарч үйлчилгээ эрхлэх тусгай зөвшөөрлийн гэрээний дагуу үйл ажиллагаа нь хэвийн явагдаж байна.

Монгол Улсын “Харилцаа холбооны тухай” хууль болон “Засгийн газрын тусгай сангийн тухай” хуулийн хүрээнд Засгийн Газрын 2006 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн 288-р тогтоолоор “Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сан /БНҮҮС/-г бүрдүүлэх, зарцуулах журам” батлагдсан.

- ✦ Үүний дагуу “2007, 2008 онд бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сангийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, төсөл, арга хэмжээний төлөвлөгөө”-г Монгол Улсын Ерөнхий сайдаар батлуулан хэрэгжүүлж байна.

Бүх нийтийн үйлчилгээг тодорхойлох нь :

Алслагдсан орон нутагт болон үйлчилгээ хүрээгүй хүн амд хүргэх зайлшгүй шаардлагатай мэдээлэл, харилцаа холбооны бүх нийтийн үйлчилгээний нэр, төрлийг улс орны эдийн засгийн байдал, техник технологийн дэвшил, хөгжлийг харгалзан Харилцаа Холбооны Зохицуулах Хорооноос жил бүр шинэчлэн тогтооно.

БНҮҮС-ийн эрхэм зорилго

**“Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сан”
НЬ:**

- Төрийн бодлогын хүрээнд мэдээлэл, харилцаа холбооны хамгийн түгээмэл үйлчилгээг тухайн хүн амын байршил, амжиргааны төвшингөөс үл хамааран бодит үнээр хүргэх
- Алслагдсан орон нутагт зайлшгүй шаардлагатай мэдээлэл, харилцаа холбооны үйлчилгээг хүргэх боломжийг бүрдүүлэх сүлжээг барьж байгуулахыг эрхэм зорилго болгоно.

БНҮҮС-ийн үндсэн зарчим .

- ✦ Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн санг бүрдүүлэх, сангийн хөрөнгийг хуваарилах, үйл ажиллагаанд шударга өрсөлдөх нөхцөлийг бүрдүүлэх, үйлчилгээ эрхлэгчдийг ялгаварлахгүй, тэгш эрхтэйгээр оролцуулах, ил тод байх зарчмыг баримтална.

БНҮҮС-ийн стратегийн зорилт

- ✦ БНҮҮС-нь 2007 оноос эхлэн холбогдох хууль тогтоомжуудын хүрээнд үйл ажиллагаагаа явуулж эхэлсэн бөгөөд эн түрүүнд тухайн ондоо шинэчлэн тогтоогдсон бүх нийтийн үйлчилгээний төрлийн дагуу хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, Тухайлбал:
- ✦ Сумын төвшинд цахилгаан холбооны болон өгөгдлийн сүлжээ шинээр байгуулах, өргөтгөх, шинэчлэх;
- ✦ Алслагдсан сум, багийн төвшинд нийтийн зориулалт бүхий холбоо, интернетийн үйлчилгээг хүргэх зэрэг тодорхой зорилтууд байх;

Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн талаар улсын хэмжээнд мөрдөгдөж буй дүрэм, журам

✦ Үүнд:

✦ - Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сангийн ажиллах дотоод дүрэм

✦ - Бүх нийтийн үүргийн санд хөрөнгө төвлөрүүлэх журам

✦ - Нийт тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчдээс хөрөнгө төвлөрүүлэх тайлангийн маягт

Бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн санд хөрөнгө төвлөрүүлэх

- Монгол улсын “Засгийн газрын тусгай сангийн тухай” хуулийн 22.2-т заасны дагуу мэдээлэл, харилцаа холбоо, шуудангийн үйлчилгээ эрхлэгчдээс албан татвар ногдуулах орлогын 2 хувьтай тэнцүү хэмжээний хөрөнгийг бүх нийтийн үйлчилгээний үүргийн сангийн төрийн сангийн банкин дах дансанд төвлөрүүлнэ.

Бүх нийтийн үүргийн үйлчилгээний нэр, төрөл

+ **Цахилгаан холбоо**

- Сумын төвд үүрэн холбооны /нийтийн болон хувийн зориулалттай/ үйлчилгээг хүргэх;

- + Багт телефон ярианы нийтийн үйлчилгээг хүргэх;

+ **Мэдээллийн технологи**

- + Сумын төвд нийтийн болон хувийн зориулалттай интернэт -128 Kbps / 512 Kbps

+ **Шуудан холбоо**

- + ДШХ-ны конвенцийн дагуу стандартад нийцсэн 0-40 гр хүртэлх жинтэй бичиг захидлуудыг хүлээн авч дамжуулан хүргэх;

- + Монгол улсын шуудангийн тухай хуульд зааснаар боодол 0-500 гр хүртэл жинтэй 245x35x150 мм хэмжээтэй;

- + ДШХ-ны конвенцийн дагуу дээд хязгаар нь 2 кг хүртэлх жинтэй хаяглагдсан илгээлтүүдийг хүлээн авч дамжуулан хүргэх;

+ **Радио**

- + Сум, багт Монголын радиогийн программыг хүлээн авах боломж бүрдүүлэх;

+ **Телевиз**

- + Сумын төвд олон сувгийн телевизийн нэвтрүүлгийг хүргэх;

Төсөл хэрэгжсэний ач холбогдол

- ✦ Төсөл хэрэгжсэнээр дараах үр дүнд хүрэх болно. Үүнд:
- ✦ Манай улсын мэдээлэл холбооны сүлжээг өргөтгөх боломжтой.
- ✦ Төсөлд хамрагдсан сумын төв, суурин газрын дунд сургуулийн сурагчид 128 Кbps хурдаар интернэтэд холбогдох боломж бий болно.
- ✦ Цаашид баг болон малчид нийтийн телефонтой болно.

2007 онд БНҮҮС-аас хэрэгжүүлсэн төслүүд

- ✦ 1. "Сумдад утасгүй холбооны үйлчилгээ хүргэх" төсөл 1 524,0 сая
- ✦ 2. "Шинэ технологийн тоон релений туршилт"-ын төсөл 49,0 сая
- ✦ 3. Шуудангийн төсөл 45,0 сая




2007 онд БНҮҮС-аас хэрэгжүүлсэн төслүүд

- ✦ 1. "Сумдад утасгүй холбооны үйлчилгээ хүргэх" төсөл 1 524,0 сая
- ✦ 2. "Шинэ технологийн тоон релений туршилт"-ын төсөл 49,0 сая
- ✦ 3. Шуудангийн төсөл 45,0 сая



| <i>№</i> | <i>Аймгуудын нэрс</i> | <i>Сумдын нэрс</i> | <i>Гүйцэтгэгч компани</i> |
|----------|-----------------------|--------------------|---------------------------|
| 1 | Архангай | Цахир | Мобиком |
| 2 | | Хангай | Мобиком |
| 3 | | Төвшрүүлэх | Мобиком |
| 4 | | Булган | Скайтел |
| 5 | Баянхонгор | Баянцагаан | Мобиком |
| 6 | | Хүрээмарал | Жи-мобайл |
| 7 | | Жинст | Скайтел |
| 8 | | Богд | Скайтел |
| 9 | Булган | Баян-Агт | МЦХ ХК |
| 10 | | Хангал | Мобиком |
| 11 | | Сэлэнгэ | Скайтел |
| 12 | Говь-Алтай | Цээл | Юнител |
| 13 | | Жаргалан | Жи-мобайл |
| 14 | | Халиун | Мобиком |
| 15 | Дорнод | Булган | Мобиком |
| 16 | | Халхгол | Юнител |



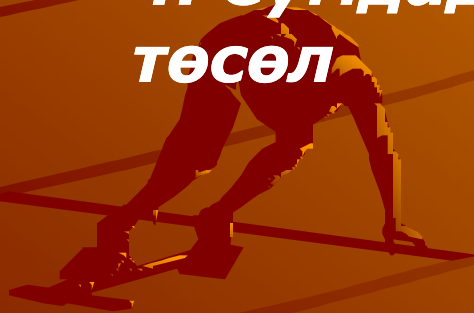
| | | | |
|----|-----------|--------------|-----------|
| 17 | Дундговь | Адаацаг | МЦХ ХК |
| 18 | | Гурвансайхан | Скайтел |
| 19 | Завхан | Цэцэн-Уул | Скайтел |
| 20 | Сүхбаатар | Халзан | Скайтел |
| 21 | | Дарьганга | Скайтел |
| 22 | Сэлэнгэ | Хүдэр | Скайтел |
| 23 | | Жавхлант | Скайтел |
| 24 | Төв | Дэлгэрхаан | Юнител |
| 25 | Увс | Давст | Мобиком |
| 26 | Ховд | Эрдэнэбүрэн | Юнител |
| 27 | Хөвсгөл | Ханх | Юнител |
| 28 | | Эрдэнэбулган | Жи-мобайл |
| 29 | Хэнтий | Дадал | Жи-мобайл |
| 30 | Өмнөговь | Баяндалай | Скайтел |
| 31 | | Хүрмэн | Скайтел |

Төслийн хамрах хүрээ

- ✦ Төсөл хэрэгжсэнээр Монгол улсын 15 аймгийн 31 сум буюу нийт 85000 орчим хүн орчин үеийн цахилгаан холбоо болон өгөгдлийн сүлжээний үйлчилгээнд шинээр холбогдох боломжтой болохын дээр аялал жуулчлалын гол бүс нутгууд хамрагдах бололцоотой юм. Үүний дээр үүрэн холбооны хамрах хүрээг өргөжүүлсэнээр орон нутагт тасралтгүйгээр үйл ажиллагаа явуулах боломжтой болох юм.

2008 онд БНҮҮС-аас хэрэгжүүлсэн төслүүд

- ✦ 1. **"Сумдад утасгүй холбооны үйлчилгээ хүргэх" төсөл 2**
- ✦ 2. **Интернетийн туршилтын төсөл**
- ✦ 3. **Шуудангийн төсөл**
- ✦ 4. **Сумдад богино долгионы радио хүргэх төсөл**



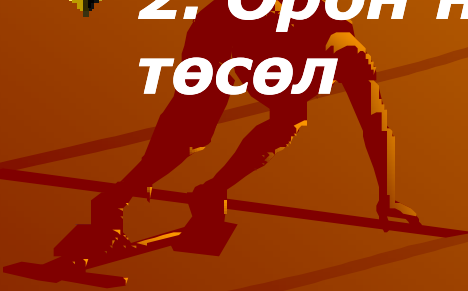


| <i>№</i> | <i>Аймгуудын нэрс</i> | <i>Сумдын нэрс</i> | <i>Шалгарсан компани</i> |
|-----------------|-----------------------|--------------------|--------------------------|
| 1 | <i>Дорнод</i> | <i>Сэргэлэн</i> | Скайтел ХХК |
| 2 | <i>Завхан</i> | <i>Баянтэс</i> | Жи-Мобайл ХХК |
| 3 | <i>Завхан</i> | <i>Баянхайрхан</i> | Жи-Мобайл ХХК |
| 4 | <i>Өвөрхангай</i> | <i>Баянтээг</i> | Жи-Мобайл ХХК |
| 5 | <i>Сэлэнгэ</i> | <i>Бугант</i> | Мобиком ХХК |
| 6 | <i>Төв</i> | <i>Баянцагаан</i> | Мобиком ХХК |
| 7 | <i>Хөвсгөл</i> | <i>Бүрэнтогтох</i> | Скайтел ХХК |
| 8 | <i>Хэнтий</i> | <i>Дархан</i> | Жи-Мобайл ХХК |
| <i>Нийт дүн</i> | | | |

2008 онд БНҮҮС-аас хэрэгжүүлж байгаа төслүүд

◆ **1. "Суурин холбооны үйлчилгээний" төсөл**

◆ **2. Орон нутагт өгөгдлийн сүлжээ хүргэх
төсөл**



АНХААРАЛ ТАВЬСАНД БАЯРЛАЛАА.

ХАРИЛЦАХ ХАЯГ:
ganbat@crc.gov.mn

УТАС:

11-300237

9909-8656

